

Annonse:

Mellom konstruksjon og sammenbrudd

LEONARD RICKI-HARD

Astrup Fearnley Museet 26.01.-19.05.24

HJEM > ANMELDELSE

Underfundige kvinneskulpturer på hjul

Marit Benthe Norheim, *Sirene* (2008). Betong og glassfiber bygget over campingvogn. 395x414x230 cm. Foto: Istvan Virag / KUNSTDOK

Campingkvinnene Marit Benthe Norheim viser på Billedhoggerforeningen i Oslo er fem kostelige skulpturer. Men hva vil skje når de en gang eldes og blir parkert?

OSLO

Billedhoggerforeningen

Marit Benthe Norheim

Mitt skip er lastet med liv

Utstillingen står til 3. mars

I hagen til Billedhoggerforeningen i Oslo har Marit Benthe Norheim parkert *Campingkvinner* (2008). De fem skulpturene forestiller store, godmodige kvinnekropper som kunstneren har laget av glassfiber, betong og eldre campingvogner. I motsetning til tradisjonelle skulpturer i offentlig rom, er ikke disse kunstverkene laget for å stå stille. Til utstillingen *Mitt skip er lastet med liv* kjørte Norheim campingvognene fra Danmark til Oslo, og bildene av bilkortesen som triller ut av danskebåten er et kostelig syn. Mobiliteten lader *Campingkvinner* med en livsbejænde optimisme, men hva vil skje når skulpturene en dag blir gamle og skrøpelige?

Marit Benthe Norheim, *Campingmama* (2008). Betong og glassfiber bygget over campingvogn. 370x497x223 cm. Foto: Istvan Virag / KUNSTDOK

Marit Benthe Norheim studerte kunst i Bergen og i London på 80-tallet, før hun flyttet til Danmark i 1996. Hun har laget flere offentlige utsmykninger, gjerne med et sosialt og deltakende tilsnitt. På Billedhoggerforeningen viser hun skulpturer i hele huset, og fra hele karrieren. *Fødselsdans* er laget i fjor, mens den bittelille bronsefiguren *Mor og Barn* er fra 1980. Begge har titler og motiver som virker typiske for kunstnerskapet. Det dreier seg ofte om kvinnekroppen som et åsted for barnets første, uselvstendige liv, der moren blir et landskap barnet kravler over, klamrer seg fast til eller spretter ut av.

Oversiktsbilde, Marit Benthe Norheim, *Mitt skip er lastet med liv*. Foto: Istvan Virag / KUNSTDOK

Når det gjelder *Campingkvinner* laget Benthe Norheim disse skulpturene til markeringen av Stavanger som europeisk kulturhovedstad i 2008, og visst nok skal de ha kjørt rundt i Norden siden. Hver av dem representere en litterær type eller figur. *Sirenen* slekter f.eks. på fristerinnene i Homers Odysseen. Kroppen hennes er et rundt, lite hus, med et slags bølgende skjørt med en knudrete overflate. Skulpturen har ingen armer, men et kolossalt brystparti som peker i vognens kjøreretning. Hodet til figuren er plassert rett oppå brystene og ses i profil. Ansiktet har store, fyldige lepper, bedårende øyne, og en trekantet hårfrisyre. Hodet ligner en flagrende vimpel eller et skilt.

Kunst som kommer kjørende etter oss

Denne abstraherte kvinnekroppen, som peker i forskjellige retninger, minner meg om Pablo Picassos betongskulptur i Kristinehamn i Sverige, som han modellerte etter kona Jacqueline Roque, i 1965 [red. skulpturen er tidligere omtalt i [Kunstavisen](#) i en annen sammenheng]. Benthe Norheim synes å gå i en viss dialog med og kritikk av denne skulpturen. I likhet med *Sirenen* har Picassos skulptur et lystig, prangende oppsyn. Den har heller ingen armer, kun en tjukk betongsøyle til kropp. En viktig forskjell mellom disse skulpturene, foruten høyden på 15 meter, er imidlertid at man selv må reise til Picasso-skulpturen, mens damene til Benthe Norheim kommer kjørende etter oss.

Marit Benthe Norheim. Tv. *Svanesang* (1987). Stålmert betong. 180x55x55 cm. Th. *Fødselsdans* (2023). Glassfiberarmert betong. 90x90x250 cm. Foto: Istvan Virag / KUNSTDOK

Den omfangsrike *Campingmamma* utdyper dette litt anmassende og selskapssyke ved Benthe Norheims skulpturer. Kroppen hennes er omfangsrik. Hun tviholder på to små, tynne figurer, som hun flattrykker mot sine store bryst. Inni er campingvognen innredet med kjøkkenkrok, et lite spisebord og en sofa, alt er godt slitt. Livlig sang kommer ut av en reiseradio. Veggene er tapetsert av gulnede, gamle fotografier fra sommerferier og campingidyll. Skulpturen gjør litt narr av morsfiguren som ikke vil gi slipp, og som strever med å lage familiehygge i en slik grad at ferien blir en besettelse og mani.

Campingmamma er komisk og smått tragisk. Hva skal det bli av den aldrende kvinnen når barna blir voksne og flytter ut? For skulpturgruppens del tipper jeg all kjøringen forårsaker en viss slitasje. De gamle vognene, kledd i et tynt lag glassfiber med et skall av betong, virker ikke særlig solide. Et steg inn i dem får hele farkosten til å gynge. En dag må de parkers for godt, men frarøvet sin mobilitet, og uten den massive soliditeten som karakteriserer Picassos skulptur, frykter jeg at de parkerte damene blir et trist skue.

Nipsfigurene vil overleve

Men Benthe Norheim kan ha lagt en annen plan for *Campingkvinner*'s pensjon. Inne i utstillingen, i det lille rommet i andre etasje, viser hun et vitrineskap av glass, der miniatyrmodeller av nær alle skulpturene i utstillingen er representert. Blant annet fem, søte små *Campingkvinner*. Rommet ligner en hvilken som helst kunst- og håndverkbutikk i pittoreske småbyer, som for eksempel Risør eller Røros, som spesialiserer seg på keramikk og nips. Fordelen med Picasso-skulpturen er at den sannsynligvis blir stående i Kristinehamn i overskuelig fremtid. På en annen side har området rundt skulpturen blitt kolonisert av en liten turistindustri, med restaurant, café, og suvenirbutikker som selger Picasso-relatert skrap. I motsetning har Benthe Norheim redusert størrelsen på skulpturene sine betraktelig.. Men ved å forvandle *Campingkvinner* til nipsfigurer har hun selv tatt kontroll over alderdommen deres, og skjenket dem en ny fremtid der de likevel kan reise videre, fra hjem til hjem.

STIKKORD